

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของเทศบาลตำบลนครชัยศรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จัดทำโดย
เทศบาลตำบลนครชัยศรี

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรฐานการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)” การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริตเกิดขึ้น องค์กรก็สามารถรับทราบอย่างรวดเร็วและหาวิธีการที่จะบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ การบริหารความเสี่ยง ได้รับมอบหมายให้ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ ซึ่งประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต การรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กร

จัดทำโดย
สำนักปลัดเทศบาล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดตัวชี้วัดออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่
๒. การใช้งบประมาณ
๓. การใช้อำนาจ
๔. การใช้ทรัพย์สินของราชการ
๕. การแก้ไขปัญหาการทุจริต
๖. คุณภาพการดำเนินงาน
๗. ประสิทธิภาพการสื่อสาร
๘. การปรับปรุงระบบการทำงาน
๙. การเปิดเผยข้อมูล
๑๐. การป้องกันการทุจริต

เทศบาลตำบลนครชัยศรี ได้ประเมินตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลนครชัยศรี
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตนนอกเหนือจากงานของเทศบาลบ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเอง แต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความจริง		✓
การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓
การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) เป็นคู่สัญญา (Contracts) - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่		✓
การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) - การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาลอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน		✓
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและคุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า		✓ ✓

หมายเหตุ : Known Factor – ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว
 Unknown Factor – ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่ประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก
 การพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง
 ปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน
 องค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่
 สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตนนอกเหนือจากงาน ของเทศบาลบ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเอง แต่กลับมี การเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความจริง	✓			
การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์ จากองค์กร	✓			
การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) เป็นคู่สัญญา (Contracts) - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจาก บริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	✓			
การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) - การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาลอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปปฏิบัติงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมายจากหน่วยงาน	✓			
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและคุุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า		✓ ✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
<p>การจัดซื้อจัดจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและคุ้ภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า 	<p>๒</p> <p>๒</p>	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรง ผลกระทบ
<p>การจัดซื้อจัดจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและคุ้ภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า 	<p>๒</p> <p>๒</p>

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น X ความรุนแรง
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและคุ้ณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือ ชนะการประมูล	๒	๒	๔
- การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	๒	๒	๔

Risk Matrix

ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ความรุนแรงของผลกระทบ	๑	๒	๓
๓			
๒		★	
๑			

- ระดับสูงมาก ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับสูง ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับปานกลาง ใช้กระบวนการควบคุมภายใน
- ระดับต่ำ ใช้กระบวนการควบคุมภายใน
- ★ ความเสี่ยงเรื่องการทุจริต

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ และครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อ จัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการ ประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อ สาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	พอใช้ พอใช้		✓ ✓	

๕. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลนครชัยศรี ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๗ มาตรการ ได้แก่

๑. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
๒. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วม
๓. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. มาตรการจัดการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่
๕. มาตรการป้องกันการรับสินบน
๖. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๗. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวังเป็นการประเมินการ บริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้าง ตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริต โดยแบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางจัดการความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง Red ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗, ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงาน มาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยังยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลนครชัยศรี

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตนนอกเหนือจากงานของเทศบาล บ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเอง แต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง	๔	- จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต - จัดกิจกรรมฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) - การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาลอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปปฏิบัติงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน	๔	- การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มช่องทาง การร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเปิดเผยข้อมูลล่าช้า	๒ ๒	

การกำกับติดตาม

- กำหนดให้ทุกหน่วยงาน ต้องมีการระบุ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในกระบวนการทำงานของหน่วยงานเกี่ยวกับการทุจริต การรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนทุกปี และนำเสนอรายงานผู้บังคับบัญชา

- กรณีมาตรการที่มีอยู่ไม่เพียงพอหรือเพียงแต่ไม่มีประสิทธิผลหน่วยงานต้องจัดทำแผนปรับปรุงการควบคุมภายในเพิ่มเติม หากเพียงพอให้ใช้มาตรการที่มีอยู่บริหารจัดการ กรณีที่ความเสี่ยงมีระดับสูงถึงสูงมากและ ส่งผลกระทบต่อองค์กรสูง จะนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร โดยใช้มาตรการที่มีอยู่ในแผนมา ปรับปรุงการควบคุมภายใน และแผนการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้